

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 22 Απριλίου 2012

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.** Από τις υπόλοιπες λοιπόν εκστρατείες και φυλάξεις φρουρίων καμιά δεν άφησα ποτέ ως τώρα, αλλά σε όλο το χρόνο (της στρατεύσής μου) διαρκώς με τους πρώτους εκστράτευτα και από τη μάχη αποχωρούσα με τους τελευταίους. Πρέπει, λοιπόν, αυτούς που με φιλοτιμία και με ευπρέπεια αναμιγνύονται στα πολιτικά να τους κρίνετε από αυτού του είδους τη συμπεριφορά, και όχι, αν κάποιος τρέφει μακριά μαλλιά, γι' αυτό το λόγο να τον μισείτε· γιατί αυτού του είδους οι συνήθειες ούτε τους πολίτες ούτε το σύνολο της πόλης βλάπτουν· αντίθετα από εκείνους που θέλουν να κινδυνεύουν ενάντια στους εχθρούς, όλοι εσείς γενικά ωφελείσθε. Επομένως, δεν αξίζει από την εξωτερική του εμφάνιση, κύριοι βουλευτές, ούτε να αγαπάτε ούτε να μισείτε κανέναν, αλλά από τις πράξεις (του) να (τον) κρίνετε.
- B.1.** Ο Μαντίθεος και κάποιοι νέοι αριστοκρατικής καταγωγής, κυρίως από την τάξη των ιππέων, που μιμούνταν τους Λάκωνες, έτρεφαν μακριά κόμη. Αυτό όμως έκανε τους δημοκρατικούς νέους, που είχαν τα μαλλιά τους αρκετά κοντά, να αντιπαθούν αυτή τη συνήθεια των αριστοκρατικών καθώς τους θεωρούσαν φίλους του καθεστώτος των Τριάκοντα τυράννων. Αν, λοιπόν, λάβει κανείς υπόψη τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο κατά την οποία αποκαταστάθηκε η δημοκρατία ύστερα από τα δύσκολα χρόνια της τυραννίας των τριάκοντα, είναι εύλογο να υπάρχει μια κάποια καχυποψία απέναντι στους αριστοκρατικούς καθώς ξυπνούν μνήμες από το κοντινό παρελθόν.

B.2. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει πως οι άνθρωποι δεν πρέπει να κρίνονται με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση, αλλά με γνώμονα την προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο. Θεωρεί, επιπλέον, πως πολλοί πίσω από μια κόσμια παρουσία κρύβουν την κακότητα της ψυχής τους προκαλώντας πολλά δεινά στους συμπολίτες τους, ενώ υπάρχουν και άλλοι οι οποίοι μπορεί να παραμελούν την εμφάνισή τους όμως έχουν προσφέρει πολλά καλά σε όλους. Άρα, είναι φρόνιμο να μην αποτελεί η εξωτερική εμφάνιση μέτρο κρίσεως - άλλωστε η αισθητική είναι κάτι υπόκειμενικό-, αλλά τα καλά του έργα και η πίστη που δείχνει σε αξίες και ιδανικά.

Πολλές είναι οι φορές κατά τις οποίες η κρίση μας για έναν άνθρωπο επηρεάζεται από την εξωτερική του εμφάνιση και φτάνουμε σε λαθεμένα συμπεράσματα, αν αποφασίσουμε να μείνουμε μόνο σε αυτό και να μη διευσκώσουμε βαθύτερα στην ψυχή του, στο ποιος πραγματικά είναι και όχι στο ποιος φαίνεται πως είναι. Αν λοιπόν επιχειρήσουμε να τον πλησιάσουμε περισσότερο, τότε θα αντιληφθούμε καλύτερα τι πρεσβεύει και ίσως συνειδητοποιήσουμε ότι δεν είναι λογικό να διατυπώνουμε βεβιασμένα τις κρίσεις μας από την πρώτη εντύπωση, καθώς πολλοί συμβαίνει να κρύβουν τις ψυχικές τους κακίες πίσω από μια κόσμια και ευπρεπή εξωτερική παρουσία.

B.3. α)

	Σωστό	Λάθος
Οι «λογογράφοι» ήταν δικανικοί ρήτορες.	Χ	
Σημαντικότερος εκπρόσωπος των συμβουλευτικών λόγων ήταν ο Ισοκράτης.		Χ
Η «πρόθεσις» αποτελεί μέρος του επιλόγου.		Χ
Οι «γνώμες» είναι «άτεχνες πίστεις».		Χ
Με τον επίλογο επιδιώκονται δύο σκοποί, η ηθοποιία και η παθοποιία.		Χ

β) Οι απαντήσεις βρίσκονται στη σελίδα 20 του σχολικού βιβλίου («Οι γνώμες - Τα πάθη»).

B.4. α) ποιούμενος < ποιητής
σκοπεῖν < σκέψις
μισεῖν < μισητός
ὠφελεῖσθε < ὠφέλεια
εἰργασμένοι εἰσὶν < ἐργαστήριον

β) ἄξιον - ἀνάξιον
οὐδένα - πάντα
πολλοί - ὀλίγοι
ἀγαθὰ - κακὰ
κοσμίως - ἀκόσμως

Γ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν ο Υρκάνιος, αφού έκανε αυτά, επέστρεψε, ο Κύρος είπε: «Υρκάνιε, εγώ χαιρόμαι που νιώθω ότι όχι μόνο είσαι εδώ δείχνοντας τη φιλία σου, αλλά μου δίνεις την εντύπωση ότι είσαι και συνετός. Και τώρα είναι ολοφάνερο ότι έχουμε τα ίδια συμφέροντα· γιατί οι Ασύριοι και δικοί μου εχθροί είναι και εχθρεύονται τώρα περισσότερο εσένα παρά εμένα. Για το λόγο αυτό λοιπόν εμείς οι δύο πρέπει να σκεφτούμε με ποιον τρόπο δε θα αποσταστήσει κανένας από τους συμμάχους που έχουμε τώρα, και με ποιον τρόπο θα αποκτήσουμε, αν μπορούμε, άλλους συμμάχους. Άκουσες ότι ο Μήδος κάλεσε πίσω τους ίππείς του· και, αν αυτοί φύγουν, θα μείνουμε μόνον εμείς οι πεζοί (εμείς οι πεζοί θα μείνουμε μόνοι μας). Γι' αυτό λοιπόν πρέπει εγώ και εσύ να φροντίσουμε με ποιον τρόπο θα θελήσει αυτός που καλεί πίσω τους ίππείς να μείνει και ο ίδιος κοντά μας.

Γ.1. α. τῇ συνέσει
τὰ ἐχθίονα / ἐχθίω
τοῖς ἵππεῦσι
οἷ -οί
μηδένας

β. παρέσεσθαι
πρόσλαβε
ἀκούσει -ἀκούση

ἐπέφανσο
βούλει

- Γ.2. α.** **μοί:** δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου σε εξάρτηση από το ρήμα «**φαίνει**».
σοί: δοτική αντικειμενική σε εξάρτηση από τον όρο «**ἐχθίονες**».
ἡμῖν: δοτική προσωπική του ενεργούντος προσώπου σε εξάρτηση από τη ρηματική φράση «**βουλευτέον ἐστὶ**».
συμμάχων: γενική διαιρετική σε εξάρτηση από τον όρο «**μηδεις**».
μόνοι: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «**ἡμεῖς**» ἢ επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου. Συνάπτεται με το ρήμα «**μενούμεν**».
- β.** β' όρος σύγκρισης σε εξάρτηση από τον όρο «**ἐχθίονες**». (α' όρος: **σοί**).
Ισοδύναμη έκφραση: ἐμοῦ
- γ.** **Υπόθεση:** ἐὰν δυνώμεθα
Απόδοση: ὅπως ... ἄλλους προσληψόμεθα.
Πρόκειται για πλαγιωμένο υποθετικό λόγο. Στον ευθύ λόγο θα έχει τη μορφή:
Υπόθεση: ἐὰν δυνώμεθα
Απόδοση: Πῶς ... ἄλλους προσληψόμεθα;
Ο υποθετικός λόγος με ἐὰν και υποτακτική στην υπόθεση και οριστική Μέλλοντα στην απόδοση δηλώνει το προσδοκώμενο.
Απλή σκέψη του λέγοντος: εἰ δυναίμεθα, πῶς ἄλλους ἂν προσλάβοιμεν;
- δ.** Το ρήμα «**ἤκουες**» συντάσσεται με γενική (τοῦ Μῆδου = αντικείμενο) και κατηγορηματική μετοχή σε γενική (ἀποκαλοῦντος), επειδή δηλώνεται άμεση αντίληψη.
Ἐμμεση αντίληψη: Τὸν Μῆδον ἤκουες ἀποκαλοῦντα τοὺς ἰππέας.